

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1013/2019
08.10.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Таталовића, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Соње Павловић, Радослава Петровића и Милунке Цветковић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела превара из члана 208. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ. 888/19 од 25.09.2019. године, поднетом против правноснажне пресуде Вишег суда у Ваљеу Кж1.бр. 81/19 од 21.05.2019. године, у седници већа одржаној дана 08.10.2019. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ. 888/19 од 25.09.2019. године и **УТВРЂУЈЕ** да је правноснажном пресудом Вишег суда у Ваљеу Кж1.бр. 81/19 од 21.05.2019. године учињена повреда закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, у корист окривљеног АА.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеу К.бр. 3/19 од 12.03.2019. године окривљени АА, оглашен је кривим због извршења кривичног дела превара из члана 208. став 1. КЗ, па је осуђен на казну затвора у трајању од једне године, која ће се извршити по правноснажности пресуде и истовремено, на основу члана 50. КЗ окривљеном је изречена новчана казна у одређеном износу од 150.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од месец дана од правноснажности пресуде. Истом пресудом одређено је да ће суд, ако окривљени не плати новчану казну у остављеном року, исту заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, с тим да казна затвора не може бити дужа од шест месеци и обавезан је окривљени да оштећеној ББ из ... на име имовинско-правног захтева плати износ од 70.800,00 динара, у року од 15 дана од правноснажности пресуде под претњом извршења, као и да на име паушала суду плати износ од 10.000,00 динара у року од 15 дана од правноснажности пресуде под претњом извршења.

Пресудом Вишег суда у Ваљеу Кж1.бр. 81/19 од 21.05.2019. године, уважавањем жалбе браниоца окривљеног АА, адвоката Жељка Лекића, преиначена је пресуда Основног суда у Ваљеу К.бр. 3/19 од 12.03.2019. године, па је окривљени АА, на основу члана 423. став 1. тачка 1) ЗКП, ослобођен од оптужбе, јер дело за које је оптужен по закону није кривично дело превара из члана 208. став 1. КЗ, те је одлучено да трошкови одбране окривљеног у износу од 24.000,00 динара настали пред судом правног лека падају на терет Вишег суда у Ваљеу и имају се исплатити окривљеном у року од 60 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, као и да трошкови првостепеног поступка падају на терет буџетских средстава.

Против наведене правноснажне пресуде Вишег суда у Ваљеу Кж1.бр. 81/19 од 21.05.2019. године, Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости КТЗ 888/19 од 25.09.2019. године, због повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости као основан и на основу члана 492. став 1. тачка 3) ЗКП донесе пресуду којом ће утврдити да је пресудом Вишег суда у Ваљеу Кж1.бр. 81/19 од 21.05.2019. године повређен закон у корист окривљеног АА.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоцу окривљеног АА, адвокату Жељку Лекићу, сходно члану 488. став 1 ЗКП, па је одржао седницу већа, о којој у смислу члана 488. став 2. ЗКП није обавестио Републичког јавног тужиоца, јер није нашао да је његово присуство од значаја за доношење одлуке, па је размотрио списе предмета са правноснажном пресудом против које је захтев поднет, те је по оцени навода и предлога у захтеву Републичког јавног тужиоца нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда, основано се у поднетом захтеву Републичког јавног тужиоца указује на погрешан став Вишег суда у Ваљеу да у конкретном случају описано дело није кривично дело због чега је донета ослобађајућа пресуда, на који начин је учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, у корист окривљеног АА.

Из списка предмета произилази да је другостепени суд, усвајањем жалбе браниоца окривљеног преиначио првостепену пресуду и окривљеног на основу члана 423. тачка 1) ЗКП ослободио од оптужбе за кривично дело превара из члана 208. став 1. КЗ, из разлога што у диспозитиву оптужног акта Основног јавног тужиоца у Ваљеу Кт 800/18 од 03.01.2019. године, недостаје описан умишљај окривљеног, без кога, имајући у виду одредбе члана 14. став 1., члана 22. став 1. и члана 25. КЗ, нема ни кривичног дела. Приликом доношења одлуке другостепени суд је нашао да је у диспозитиву оптужног акта наведено да је окривљени био свестан забрањености свог дела чије је извршење и хтео, али да се свест о забрањености дела и свест о делу у оквиру појма института умишљаја не могу поистоветити, с обзиром да се без постојања елемента свести о делу и хтења да се оно изврши, не може се говорити о постојању директног умишљаја окривљеног.

Овакав правни закључак другостепеног суда је, по налажењу Врховног касационог суда неприхватљив, из следећих разлога:

Основни облик кривичног дела превара из члана 208. став 1. КЗ чини лице које у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист

доведе кога лажним приказивањем или прикривањем чињеница у заблуду или га одржава у заблуди и тиме га наведе да овај на штету своје или туђе имовине нешто учини или не учини.

Из законског описа бића кривичног дела превара из члана 208. КЗ произилази да се ово кривично дело може извршити само са умишљајем, те како ово кривично дело спада у такозвана кривична дела са субјективним бићем код којих је намера конститутивни елемент кривичног дела, дакле његово битно обележје, у чињенични опис овог кривичног дела није неопходно унети законски опис директног умишљаја. Намера као елемент кривичног дела претпоставља постојање умишљаја за остварење одређеног циља, дакле подразумева да је то дело извршено са директним умишљајем. Наиме, намера је нужни субјективни елемент кривичног дела превара из члана 208. КЗ и то намера да се, довођењем или одржавањем у заблуди пасивног субјекта, себи или другом прибави противправна имовинска корист и она не може постојати без директног умишљаја као облика кривице.

Дакле, како у конкретном случају у чињеничном опису кривичног дела превара из члана 208 став 1. КЗ, које је окривљеном стављено на терет оптужним актом јавног тужиоца, није било нужно формално навести законски текст директног умишљаја, јер чињенични опис предметног кривичног дела дат у оптужном акту садржи све чињенице и околности које чине битна законска обележја кривичног дела превара из члана 208. став 1. КЗ, за које је окривљени АА оптужен. Умишљај окривљеног у конкретном случају произилази из објективних чињеница описаних у оптужном акту, па чињеница да је у опису кривичног дела у диспозитиву оптужног акта формално изостао законски опис директног умишљаја, није од утицаја на постојање предметног кривичног дела. Следствено наведеном, другостепени суд је погрешно нашао да описано дело није кривично дело, па је ослобађањем окривљеног од оптужбе за кривично дело за које је оптужен, по налажењу Врховног касационог суда, учинио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у корист окривљеног, а на шта се основано указује захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца.

Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд је усвојио као основан поднети захтев Републичког јавног тужиоца, те је, како је захтев поднет на штету окривљеног, на основу члана 492. став 1. тачка 3) и члана 493. ЗКП утврдио да је побијаном правноснажном пресудом Вишег суда у Ваљево Кж1.бр. 81/19 од 21.05.2019. године учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, у корист окривљеног АА, при томе не дирајући у правноснажност наведене пресуде.

Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.

Председник већа-судија
Зоран Таталовић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић